

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

**Gimnazjum nr 1
im. Ks. Stefana Kardynała Wyszyńskiego
w Wąbrzeźnie**

Obowiązujący od 1 września 2015 r.

Uchwała Rady Pedagogicznej z dnia 27 sierpnia 2015 r.

PODSTAWA PRAWNA:

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. nr 228, poz. 1487)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 nr 61, poz. 624 z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2002 r. nr 15, poz. 142 z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z dnia 2 grudnia 2010 r.). Na podstawie art. 71 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do publicznych przedszkoli, szkół, oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych. Na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. nr 67, poz. 329, z późn. zm.). 2 1.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w gimnazjum obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia ponadgimnazjalnego. System określa rolę, zadania i metody oraz formy pracy zawodoznawczej.

Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia ponadgimnazjalnego jest jednym z najważniejszych celów wychowawczych gimnazjum.

Aktualny rynek pracy stawia coraz wyższe wymagania młodzieży w zatrudnieniu. I dlatego realizacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego (WSDZ) w gimnazjum jest tak istotna we właściwym przygotowaniu uczniów do racjonalnych decyzji edukacyjno-zawodowych. To właśnie tutaj, absolwent dokonuje najważniejszych wyborów w zakresie dalszego kształcenia ponadgimnazjalnego (czy będzie to liceum ogólnokształcące, profilowane, czy technikum, a może szkoła zawodowa lub inna droga kształcenia).

Główne cele programu:

- przygotowanie młodzieży gimnazjum do podjęcia decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej,
- wyposażenie uczniów w umiejętności służące podejmowaniu właściwych decyzji życiowych,
- określeniu własnych predyspozycji i zainteresowań,
- przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- tworzenie i systematyczna aktualizacja bazy edukacyjno-informacyjnej z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego,
- gromadzenie informacji dotyczących trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
- pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu,
- współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego,
- współpraca z przedstawicielami szkół średnich i grup zawodowych,
- organizacja wycieczek do zakładów pracy.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,

- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki intelektualne, emocjonalne i zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia rodziny oraz wpływ środowiska,
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka,
- prowadzona jest indywidualna i grupowa praca z uczniami, rodzicami i nauczycielami (radą pedagogiczną),
- działania zawodoznawcze są planowane i systematycznie realizowane
- uczniowie wraz z nauczycielami informatyki są włączani do tworzenia bazy informacyjnej w szkole.

Program WSDZ obejmuje następujące obszary działania - pracę z:

- nauczycielami,
- uczniami (klasą),
- rodzicami.

WSDZ w ramach pracy z nauczycielami (radą pedagogiczną) obejmuje:

- określenie priorytetów dotyczących orientacji i poradnictwa zawodowego w ramach programu wychowawczego szkoły na każdy rok nauki,
- określenie priorytetów w zakresie tworzenia szkolnej bazy środków informacyjno-dydaktycznych z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego, np. szkolny ośrodek kariery (SzOK),
- realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli przyszłego pracownika,
- prowadzenie zróżnicowanych metod aktywnego poznawania zawodów, osobowości i kierunków kształcenia oraz rynku pracy,
- integrację społeczną młodzieży wiejskiej z miejską oraz kształtowanie właściwych stosunków interpersonalnych w środowisku szkolnym,
- zapoznanie się z zawodami przyszłości na rynku krajowym i unijnym,
- włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces orientacji zawodowej m.in.: poradni psychologiczno-pedagogicznych (PPP), urzędów pracy (UP), Ochotniczych Hufców Pracy (OHP), poradni medycyny pracy (PMP).
- Uświadomienie nauczycielom konieczności wplatania w treści przedmiotowe tematyki z zakresu orientacji zawodowej;

- Pomoc nauczycielom w realizacji tematów z zakresu problematyki wyboru zawodu i możliwości kształcenia w ramach lekcji przedmiotowych

WSDZ w ramach pracy z uczniami obejmuje:

- poznawanie różnych zawodów,
- poznawanie osobowości,
- autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych w odniesieniu do specyfiki wybieranych zawodów,
- konfrontowanie własnej samooceny z wymaganiami szkół i zawodów,
- poznawanie struktury i warunków przyjęć do szkół ponadgimnazjalnych (oraz logowanie internetowe),
- pomoc w planowaniu Kariery Edukacyjno-Zawodowej (oraz Indywidualnego Planu Działania - IPD),
- analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i unijnym rynku pracy,
- przygotowywanie się do procesów reorientacji, mobilności oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych: poszukiwanie pierwszej pracy, bezrobocie, ograniczenia zdrowotne itp.,
- indywidualną pracę z osobami niezdecydowanymi, posiadającymi przeciwwskazania zdrowotne w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych oraz mającymi problemy osobiste,
- grupowe zajęcia aktywizujące prawidłowy wybór zawodu i szkoły (np. warsztaty, treningi),
- pomoc w wyborze odpowiedniej praktyki zawodowej w zakładach pracy,
- wskazywanie możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych w systemie pozaoświatowym,
- kształtowanie umiejętności świadomego i realistycznego wyboru i poszukiwania pracy.

WSDZ w ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów,
- zajęcia psychoedukacyjne służące wspomagananiu rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci (np. warsztaty, mediacje, prelekcje),

- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań zawodoznawczych szkoły,
- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa ponadgimnazjalnego (oraz wyższego w miarę potrzeb),
- indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.,
- gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych w regionie,
- przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym (krajowym i unijnym) rynku pracy.

Cele programu WSDZ:

- Aktywizowanie i podnoszenie kompetencji nauczycieli do prowadzenia orientacji i doradztwa zawodowego w gimnazjum.
- Rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny swoich możliwości psychofizycznych.
- Poznawanie przez młodzież własnej osobowości w określaniu przydatności zawodowej.
- Przygotowanie uczniów do konstruowania realistycznych planów Kariery Edukacyjno-Zawodowej (oraz IPD).
- Kształtowanie świadomych decyzji w wyborze zawodu i szkoły.
- Aktywizowanie uczniów do poznawania różnych grup zawodowych.
- Inspirowanie młodzieży do poznawania kierunków kształcenia i wymagań edukacyjnych w szkołach ponadgimnazjalnych.
- Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej, przełamywanie barier środowiskowych (miasto - wieś) oraz kształtowanie właściwych relacji społecznych.
- Poznawanie rynku pracy oraz zjawisk reorientacji, mobilności zawodowej i bezrobocia.
- Poznawanie zawodów przyszłości w kraju i w Unii Europejskiej.
- Zapoznawanie rodziców z problematyką rozwoju zawodowego dziecka.
- Aktywizowanie rodziców w proces wychowawczy dziecka dotyczący wyboru zawodu i właściwej szkoły ponadgimnazjalnej.

- Włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.
- Prowadzenie indywidualnego i grupowego doradztwa zawodowego na terenie gimnazjum.
- Prowadzenie diagnozy środowiska szkół ponadgimnazjalnych i dostosowanie ofert edukacyjnych do potrzeb uczniów oraz do zmian na rynku pracy.
- Zorganizowanie SzOK-u dla społeczności gimnazjalnej.

Zadania wynikające z celów programu:

MODUŁ I - klasa I - „Uczeń poznaje różne zawody”.

MODUŁ II - klasa II - „Uczeń poznaje siebie”.

MODUŁ III - klasa III - „Kim będę? - Uczeń poznaje ścieżki kształcenia ponadgimnazjalnego i rynek pracy”.

Efekty:

- Kształtowanie aktywności zawodowej młodzieży.
- Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
- Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.
- Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.

Opracowały:

Jolanta Kaczmarczyk

Aleksandra Gajewska